

שאורבים בו לעופות, ועשוי בצורה משופעת ככוורת, שגגו וקירותיו אחד הם], והיינו, שהעמיד שתי דפנות ממין הכשר לסיכוך זו כנגד זו כשהם מוטות באלכסון ודבוקות זו לזו בראשן, ואין לסוכה זו גג נפרד מדפנותיה, אלא הכל אחד.

או שפמכה לדופן סוכתו לכותל, שהטה את ראשי הקנים באלכסון, כאשר רגליהן מרוחקות מן הכותל, וראשיהן מונחים בזוית על הכותל.

רבי אליעזר פוסל סוכה זו מפני שאין לה גג, שאינו ניכר מהו הגג שלה ומהן הדפנות. שסבר רבי אליעזר, כמאן דאמר "שיפועי אוהלים לאו כאוהלים". כלומר, דין אוהל הוא רק כאשר יש לה גג רחב טפח, ולא כאשר ראשה משופע. (360)

מצטרף להשלים שיעור הסוכה, ואין ישנים תחתיו. (358)

ומקשה הגמרא: ומי איכא מידי [האם יש דבר שכזה] דאצטרופי מצטרף להשלים השיעור, והוא עצמו אינו כשר?

אמר [מתרץ] רבי יצחק בן אלישב: אין, אכן יט-ב יש כדבר הזה! טיט הנרוק [עפר מעורב במים, והוא רך כל כך שאפשר להוריקן מכלי לכלי] יוכיה, שמצטרף הוא לארבעים טאה, להשלמת שיעור מקוה, ואילו הטובל בו במקוה העשויה כולה מטיט הנירוק (359) לא עלתה לו טבילה, שאינו נחשב כמים ממש.

מתניתין:

העושה סוכתו כמין צריף [סוכה של ציידים

אולם המאירי נקט בפשיטות שאפילו אם היה באותו חלק שחמתו מרובה מצילתו שבעה טפחים כשיעור הכשר סוכה מותר לשבת תחתיו, כיון שהסוכה בכללותה צילתה מרובה מחמתה.

358. ודוקא שמהלך האויר על פני כל הסוכה, או שיש בו כדי שיעור ראשו או רובו. אבל אם היה האויר פחות מזה, ישנים תחתיו [רמ"א סימן תרלב סעיף ב, ומשנה ברורה שם]. ועיין תוספות לעיל יח א ד"ה אין לבדו באמצע, ומה שצינו מדברי הריטב"א שם.

359. דין זה מבואר במשנה במסכת מקואות: אלו מעלין [משלימין לשיעור מקוה]: השלג והברד, הכפור והגליד והמלח וטיט הנירוק. הרי למדנו, שטיט הנירוק משלים את המקוה. אבל אם טבל במקוה העשויה מטיט הנירוק לבדו לא

עלתה לו טבילה, כן פירש רש"י. ותמהו התוספות: הרי אין הנידון דומה לראיה, שהרי גבי סוכה אנו באים לומר, כי אף שמצטרף האויר להשלים שיעור הסוכה מכל מקום אין ישנים תחתיו, ואילו בטיט הנירוק לא נאמר על מקוה שטיט הנירוק הצטרף להשלים שיעורה שאין טובלים בה! ולפיכך פירשו התוספות, כי בשעה שטיט הנירוק מצטרף להשלים את שיעור המקוה, אין יכול לטבול אלא במים ולא בטיט הנירוק. וראה שם שהוכיחו כן בכמה הוכחות.

360. וביאור הדברים: מזה שהצריכה התורה שתהיה הסוכה עשויה בדפנות וסכך, יש ללמוד שצריך שתהיה הסוכה נחשבת כאוהל. וסבר רבי אליעזר שסוכה אשר אין מחיצותיה ניכרות לבדן וגגה לבדו, אינה חשובה אוהל. ואילו לדעת